

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

ΑΡΓΟΛΙΔΑ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

World Heritage
Convention

Στην ενδοχώρα της Επιδαυρίας, σε μια θέση που χαρακτηρίζεται από το ήπιο κλίμα και τα άφθονα πηγαία ιαματικά νερά, οι Επιδαύριοι ίδρυσαν το ιερό του Ασκληπιού, το πιο λαμπρό θεραπευτικό κέντρο του αρχαίου κόσμου.

Στην Επιδαυρία η λατρεία θεών-θεραπευτών ανάγεται στην προϊστορική εποχή. Σε μια κορυφή του Κυνόρτιου όρους λατρευόταν κατά τη μυκηναϊκή περίοδο ο ήρωας-ιατρός Μάλος ή Μαλεάτας. Μετά το 1000 π.Χ. ο Απόλλων αντικατέστησε την προϊστορική θεότητα παίρνοντας και την προσωνομία της. Στο ιερό του Απόλλωνος Μαλεάτα η λατρεία θα συνεχιστεί ακόμα και μετά την ίδρυση του Ασκληπιείου έως την πτώση του αρχαίου κόσμου. Η εξελικτική πορεία της λατρείας θα καταλήξει στον Ασκληπιό και στην ίδρυση κατά τον 6ο αι. π.Χ. του μεγάλου ιαματικού ιερού του.

Το κύρος και η ακτινοβολία που απέκτησε ο Ασκληπιός ως ο σημαντικότερος θεραπευτής θεός είχαν ως αποτέλεσμα την τεράστια οικονομική ευεξία του ιερού του, που επέτρεψε την υλοποίηση ενός μεγάλου οικοδομικού προγράμματος τον 4ο και τον 3ο αι. π.Χ. για τη στέγαση της λατρείας σε μνημειώδη κτήρια.

Ο περίτερος δωρικός ναός του Ασκληπιού, που οικοδομήθηκε το 380-375 π.Χ., είναι έργο του αρχιτέκτονα Θεοδότου. Τα γλυπτά των αετωμάτων φιλοτέχνησε ο γλύπτης Τιμόθεος, ενώ το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Ασκληπιού έπλασε ο γλύπτης Θρασυμήδης από την Πάρο. Δίπλα στον ναό ιδρύθηκε

το 360-330 π.Χ. η Θόλος, ένα κυκλικό περίστυλο οικοδόμημα, το κέντρο της μυστηριακής χθόνιας λατρείας του Ασκληπιού, που τα περίφημα γλυπτά της αποδίδονται στον Αργείο αρχιτέκτονα και γλύπτη Πολύκλειτο, έργο του οποίου θεωρείται και το θέατρο της Επιδαύρου, ένα από τα τελειότερα και το πιο καλοδιατηρημένο από τα αρχαία ελληνικά θέατρα.

Στα βόρεια του ναού και της Θόλου βρισκόταν το Άβατο ή Εγκοιμητήριο, ένα στωικό κτήριο μέσα στο οποίο οι ασθενείς, αφού πρώτα υποβάλλονταν σε καθαρμούς και θυσίαζαν, έπρεπε να κατακλιθούν για να εμφανιστεί ο θεός στο όνειρό τους να τους θεραπεύσει ή να τους υποδείξει τρόπο θεραπείας. Η εύρεση όμως στις ανασκαφές πλήθους ιατρικών εργαλείων τεκμηριώνει την άποψη ότι στο ιερό γίνονταν παράλληλα και πρακτικές ιατρικές επεμβάσεις. Γύρω από το ιερό τέμενος του θεού είχαν ιδρυθεί ναοί άλλων θεοτήτων (της Αρτέμιδος, της Αφροδίτης και της Θέμιδος), αλλά και οικοδομήματα για την εξυπηρέτηση των πολυπληθών προσκυνητών, καθώς και κτηριακές κατασκευές για την τέλεση των γυμνικών και των μουσικών αγώνων (στάδιο, παλαίστρα, λουτρό, ωδείο, θέατρο).

Μετά από τρεις αιώνες ευημερίας και παγκόσμιας ακτινοβολίας το Ασκληπιείο δέχθηκε σημαντικά πλήγματα. Το 86 π.Χ. συλήθηκε από τον Ρωμαίο Σύλλα και λίγο αργότερα λεηλατήθηκε από πειρατές της Κιλικίας.

Τον 2ο αι. μ.Χ. το ιερό γνώρισε νέα περίοδο ακμής, με την ίδρυση νέων οικοδομημάτων και την ανακατασκευή των παλαιών.

Το 395 μ.Χ. λεηλατήθηκε από τους Γότθους του Αλάρικου και η λειτουργία του διακόπηκε οριστικά με την απαγόρευση της αρχαίας λατρείας από τον αυτοκράτορα Θεοδόσιο Β΄ το 426 μ.Χ.

Την καταστροφή που φέρνει ο χρόνος θα ολοκληρώσουν οι δύο μεγάλοι σεισμοί του 522 και 551 μ.Χ. και το ιερό θα μείνει σιωπηλό έως ότου οι ανασκαφές της Αρχαιολογικής Εταιρείας (1879-1928) αποκαλύψουν το σύνολο των μνημείων του.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Ιδρύθηκε το 1905-1909 από τον ανασκαφέα του χώρου Π. Καββαδία για να στεγαστούν τα σημαντικότερα ευρήματα.

Στην πρώτη αίθουσα υπάρχουν επιγραφές με εξιστορήσεις θαυμάτων του Ασκληπιού και ίσσεων, καθώς και η επιγραφή με τον ύμνο στον Απόλλωνα και τον Ασκληπιό, σύνθεση του Επιδαύριου ποιητή Ισύλλου (280 π.Χ.). Επίσης υπάρχουν επιγραφές με δημοπρατήσεις και εκτελέσεις των οικοδομικών εργασιών του ιερού. Σε μια προθήκη εκτίθενται ιατρικά εργαλεία και μικροαντικείμενα από τα ιερά του Απόλλωνος και του Ασκληπιού.

Στη δεύτερη αίθουσα είναι εκτεθειμένα κυρίως γλυπτά αναθήματα από τους ύστερους χρόνους της λατρείας ή εκμαγεία έργων που βρίσκονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα. Στο βάθος της αίθουσας υπάρχουν αποκαταστάσεις από την κιονοστοιχία του προπύλου.

Στην τρίτη αίθουσα εκτίθενται αποκαταστάσεις τμημάτων των ναών του Ασκληπιού και της Υγείας, εκμαγεία από τον γλυπτό αετωματικό διάκοσμο του ναού του Ασκληπιού και προσωρινή έκθεση από σχέδια, φωτογραφίες και κάποια χαρακτηριστικά αρχιτεκτονικά μέλη για την κατανόηση της μορφής της Θόλου.

1. Ελληνικά λουτρά
2. Συγκρότημα «Γυμνασίου» (Τελετουργικό Εστιατόριο)
3. Πρόπυλο «Γυμνασίου» (300 π.Χ.) - Ναός Υγείας (2ος αι. μ.Χ.)
4. Ρωμαϊκό Ωδείο
5. Στάδιο (4ος αι. π.Χ.)
6. Κατάλυμα αθλητών (4ος αι. π.Χ.)
7. Παλαίστρα ή ιερό Αιγυπτίων Θεών, Απόλλωνος, Ασκληπιού και Υγείας (2ος αι. μ.Χ.)
8. Ναός Αρτέμιδος (330 π.Χ.)
9. Τετράγωνο «κτήριο Ε΄» - Κατοικία ιερών (4ος αι. π.Χ.)
10. Θόλος ή Θυμέλη (360-330 π.Χ.)
11. Άβατο ή Εγκοιμητήριο (4ος-3ος αι. π.Χ.)
12. Λουτρό Ασκληπιού (5ος αι. π.Χ., επισκευές 2ου αι. μ.Χ.)
13. Ναός Ασκληπιού (380-375 π.Χ.)
14. Συγκρότημα κτηρίων - Βιβλιοθήκη (2ος αι. μ.Χ.)
15. Ναός Θέμιδος ή Αφροδίτης (4ος αι. π.Χ.)
16. Ελληνιστική δεξαμενή
17. Μνημειώδες πρόπυλο (330 π.Χ.)
18. Στοά Κόττος - Σύμπλεγμα εμπορικών καταστημάτων (3ος αι. π.Χ.)
19. Άκρες (ρωμαϊκές θέρμες)
20. Επιδότειο (ιερό Αγαθών Θεών, 4ος αι. π.Χ.)
21. Ανάκειο (ιερό Διοσκούρων, 4ος αι. π.Χ.)
22. Ρωμαϊκή έπαυλη
23. Καταγώγιο ή ξενώνας (τέλη 4ου αι. π.Χ.)

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

ΑΡΓΟΛΙΔΑ

i T: 27530 22009

ΚΕΙΜΕΝΑ: Ε. ΣΠΑΘΑΡΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Α. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
www.tap.gr